

mig at være meget uheldig, og jeg skulde, dersom man i det Hele vilde gaae ind paa ved nærmere Regler at gjøre det mindre let for Forhandlerne af Brændeviin at overtræde Loven i saa Henseende og at blive Udskænkere af Brændeviin, gjerne være villig til, til Gjengjæld at slaae Noget af baade paa den foreslaaede store Kjendelse og paa de store Afgifter. Jeg troer, at det er i Særdeleshed dertil, at man bør sigte ved Lovforslaget, at man vel lader Handelen med Brændeviin være fri, det vil sige paa den Maade fri, som i Lovforslaget fastsat, men at man paa den anden Side søger at indskrænke Muligheden af denne Handels Misbrug saameget, som det er gjorligt, og dertil troer jeg, at Bestemmelser som de af mig omtalte vilde kunne tjene. Endnu skal jeg kun tillade mig at bemærke, at det forekommer mig, at det maatte være nok, at en Mand var straffet engang tidligere, for at han skulde tabe sin Næringsret, naar han atter forbrød sig, saa at denne Virkning skulde indtræde som en Følge af den anden, og ikke først som Følge af den tredje Overtrædelse. Saaledes er det jo efter den nu gjældende Lovgivning, og det forekommer mig ogsaa at være unyttigt at ville give den Bedkommende to Gange Advarsel i Form af Domme, førend han kan miste sin Næringsret. Jeg ønsker altsaa, at det i § 4 maatte blive fastsat, at den, der misbruger sin Handelsret anden Gang, skal miste sin Næringsret.

Indenrigsministeren: Jeg troer, at det vil være rigtigst, at jeg, forinden jeg vender mig til de Foredrag, som vi have hørt af de Landssthingsmænd, der hidtil have havt Ordet i denne Sag, fremhæver for det høitærede Thing, hvorledes Tilstanden for Diebittet er paa Landet. I Næringslovens § 56 er det jo udtrykkelig bestemt, at det med Hensyn til Brændeviinshandel paa Landet har sit Forblivende ved de hidtil gjældende Bestemmelser, hvilket altsaa vil sige, at Retten til at forhandle Brændeviin dersteds erhverves ved kongelige Bevillinger, meddeelte gennem Indenrigsministeriet. Tidligere har man vistnok fulgt forffjellige Principer ved Meddelelsen af disse Bevillinger, men, efterat Næringsloven af 29de

December 1857 er traadt fuldstændig i Kraft, altsaa fra Maret 1862, har man, saavidt mig bekendt, stedse fulgt det Princip kun at meddele Bevilling til Brændeviinshandel paa Landet til Gæstgivere og Kroholdere og til Detaillister og Kjobmænd, og kun ganske undtagelsesviis til Høtere. Som Følge deraf er Brændeviinshandelen paa Landet i det Hele bleven henviist til Districter, som ligge i en Afstand af over 1½ Mil fra Kjøbstæderne, ganske vist med de Undtagelser, som følge af, at enkelte Kroer ligge nærmere ved Kjøbstæderne; det er dog imidlertid vistnok sjældent, at der ligger Landkroer nærmere ved Kjøbstæderne end mellem 1 og 1½ Mil derfra. Ansøgningerne om Bevillinger til Brændeviinshandel paa Landet ere, som det er oplyst i Anmærkningerne til Lovforslaget, i den senere Tid fremkomne hyppigere og hyppigere, og i den allersejeste Tid ere de endog — multigviis under Forventning af, at en Lov som den her foreslaaede vilde udfomme — bleve indgivne i en aldeles overvældende Mængde. Jeg formoder, at man, paavirket af Frygten for, at en saadan Lov skulde udfomme, har villet søge at benytte Leiligheden til om muligt at blive noget gunstigere stillet, end man vilde blive stillet, naar Loven først var emaneret. Dette var vistnok ikke fuldkommen i sin Orden, og jeg er derfor ogsaa kommen til den Beslutning, indtil det viser sig, hvorledes det gaaer med nærværende Lovforslag, om end ikke heelt at standse med deslige Bevillingers Meddelelse, saa dog kun at meddele dem med en høi Grad af Reservation. Men Ministeriet er nu i en høit uheldig Stilling med at skulle udøve den paagjældende Bevillingsmyndighed. Næsten alle de Ansøgninger, der indkomme, eller idetmindste den overveiende Deel af dem, ere forsynede med anbefalinger enten fra alle de Autoriteter, som skulle høres, eller fra de fleste af dem. Og der er en Udholdenhed i at søge Bevilling til Brændeviinshandel paa Landet, som er mærkkelig; Ansøgningerne blive gjentagne 2—3 Aar itræl, og ikke sjældent seer man, at en Ansøgning den sidste Gang, den kommer ind, er forsynet med anbefaling fra de Autoriteter, som hidtil havde modsat sig samme, men som tilsidst ere bleve